

Izhaja v Celovcu • P. b. b. • GZ 022030863 W

Tiskovina ■ Postnina plačana pri pošti 64290 Trzin

SLOVENSKI VESTNIK

P. n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Sušnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VESTNIK, Tarvisnerstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • petek • 16. avgust 2002   štev. 33 (3182) • letnik 57 • cena 0,73 evra

Na Dunaju odkrili skupino ekstremistov

Minuli petek je policija na Dunaju aretirala skupino neonacistov, pri katerih so ob hišnih preiskavah našli na kupe propagandnega materiala, okoli sto kosov strelnega orožja, nekaj zabojev municije in kilogram razstreliva. Storkovnjaki pravijo, da je to največja zaplemba orožja v zadnjem času. Osumljence so že dlje časa observirali in nadzorovali njihove telefonske pogovore. Zaplenili so tudi računalnike in software, na katerem je obilo dokaznega gradiva.

Ti neonacisti, ki se imenujejo »SS-Kampfgemeinschaft Prinz Eugen«, so zdaj v preiskovalnem zaporu, policija pa je s podatki za javnost iz razumljivih razlogov skopa; preiskave tečejo namreč dalje, kajti verjetno je še precej ljudi vpletenih v zadevo.

Da v Avstriji narašča agresivnost in agitacija neonacistov, je že dolgo znano, znani so tudi intenzivni kontakti z neonacistično sceno v Nemčiji.

Že obsojeni ideološki vodja Gottfried Küssel živi na Dunaju v skupnem stanovanju z osebami, ki so na desnoekstremnem prizorišču znane. Zanimivo pri tem je, da je na primer Horst Mahler, nekdanji RAF-terorist in kasneje odvetnik pri NPD, že napovedoval »uničenje Židov«, prav ta Mahler pa je deležen občudovanja ombudsmana FPÖ

Ewalda Stadlerja. 8. maja, ob obletnici konca 2. svetovne vojne, ko so se določeni krogi spominjali »popolnega poraza«, je Stadler spodbujal k »večjemu pogumu do pristopanja k zgodovini, tako kot to počenja Horst Mahler v Nemčiji.« Kaj je skupina nameravala početi s

to veliko količino orožja, ni znano; nekateri so le »dobrohotnega« mnenja, da so te vrste ljudje pač nekoliko »nori« na orožje, ki jim je nekakšen fetiš. Policijo skrbi predvsem, da bi se komu ne »utrgalo« in bi šel v navalu duševne zmedenosti nad ljudi. S. W.

Od blizu in daleč, celo iz Trsta, so v nedeljo, 11. avgusta, prišli kmetice in kmetje v Poden pri Slovenjem Plajberku na 1. kmečki praznik Skupnosti južnokoroških kmetov. Pod košato stoletno Podnarjevo lipo so se menili tudi (z leve) Feliks Wieser, Anton Gabrijel in Florijan Košat.

KOTMARA VAS

Uredili bojo igrišče za trening

Ob koncu avgusta 2002 se bojo začela dela za ureditev treninškega igrišča za kotmirški nogometni klub ASKÖ. Zemljišče je dal na razpolago Gabriel Motschiunig, pd. Pušnik iz Šentkandolfa. Ureditev bo stala 288.336 evrov, vendar v to ceno še niso vračunani vsi stroški. Delo bo opravilo podjetje Kanovsky iz Celovca, ker je bil najcenejši ponudnik. Najemnik je občina, pogodba pa velja za 50 let.

Daljša razprava na občinski seji se je razvila tudi okoli ureditve igrišča za golf blizu humperškega gradu. Občinski odbor je soglasno sklenil svoj da, dokončna odločitev pa bo odvisna od stališč deželnih uradov (gozdarstvo, vodno pravo) in

od raznih strokovnih izvidov (gospodarnost).

Na Ročici in na Ilovju bodo poimenovali ceste (v Kotmari vasi so jih že leta 1983). Za ureditev poti na Plešivec je občina najela posojilo. V zvezi za odplake Vrbsko jezero vzhod bo občino zastopal župan Thomas Goritschnig. Občina bo uredila za ljudsko šolo otroško varstvo. Stari unimog bojo dali popraviti. Na Čežavi bojo razširili pot, v Čahorčah pa asfaltirali nekatere cestne odseke.

Za konec se je župan prebral samostojni predlog EL glede varnosti ob gramoznih jamah med Kotmaro vasjo in Čahorčami, predvsem pri t. i. Burgstallerjevi jami.

GOSTIŠČE WROLICH
PRI PUŠNIKU V LOČAH

vabi na
kulinarčni praznik

»vse okoli
ovce«

petek (od 18. ure dalje),
v soboto (od 10. ure dalje)
in nedeljo 18. avgusta 2002

ovca po hebrejsko
ovca alla sardegna

Prisrčno vabljeni!

Open-air Žitara vas

na farnem dvorišču • SPD »Trta«

Petek, 16. 8. • 20.30

»Dalmatinska noč«

Sobota, 17. 8. • 20.30

»Večer a capella«

z nizozemsko skupino Rock4

Nedelja, 18. 8. • 20.30

»Zborovski festival«

ob 30-letnici MoPZ Trta. Sodelujejo: Ljubljanski madrigalisti, Die Rosentaler, Vokalensemble Kärnten, Kvintet Smrtnikovih fantov in MoPZ Trta

SLOVENIJA – KOPER

Smrt naj bi pritekla iz pipe

V Termah Čatež so včeraj tudi uradno potrdili navzočnost nevarne legionele v vodovodnem sistemu njihovega hotela Koper, s katero se je minuli mesec okužila skupina sedmih nemških turistov. Eden od njih je 30. julija v izolski bolnišnici umrl.

V izjavi, objavljeni na spletnih straneh Ljubljanske borze, so zapisali, da so včeraj prejeli prve izvide vzorcev vode, odvzetih v hotelu Koper, 2. avgusta, ki jih je izdelal Inštitut za varovanje zdravja Ljubljana. Del vzorcev je pokazal prisotnost bakterije Legionelle pneumophila sg. 1. V Termah Čatež ob tem izjavljajo, da v hotelu Koper spoštujejo in izvajajo vsa navodila ter naložene ukrepe zdravstvene inšpekcije. Hotel bo zaradi tega preventivno zaprt vse do odločitve zdravstvene inšpekcije in pridobitve pozitivnega strokovnega mnenja zavoda za varovanje zdravja. Goste bodo v tem času preusmerili v druge razpoložljive zmogljivosti družbe. Kot navajajo, nastale škode za zdaj še ne morejo oceniti. Menijo pa, da temelj za izplačilo kakršnihkoli odškodnin na podlagi opravljene analize vode in ugotovitve navzočnosti smrtonosne bakterije ni podan. E. S. (po Ljubljanskem dnevniku)

17. VESTNIKOV IZLET

od petka 11., do nedelje 13. oktobra 2002
BERNARDIN – PORTOROŽ

Vse bralce in prijatelje prisrčno vabimo na letošnji izlet v Bernardin – Portorož. Kot vsako leto se bomo tudi letos potrudili, da nam bo lepo in prijetno. Za ples in zabavo nam bo igral TRIO KORENIKA iz Šmihela pri Pliberku.

Cena: 143,- € po osebi v dvoposteljnih sobah
29,- € doplačilo za enoposteljno sobo

Prijave 0463/514300-40 (Milka Kokot), -14 (Urška Brumnik)

SLOWENINNEN

Gedanken zu Nation, Ethnizität und Geschlecht

Tokrat – izjemoma – objavljamo članek, ki je bil napisan za manjšinski časopis v Avstriji »Stimme« in ki ga je napisala naša rojakinja Marija Jurić-Pahor. Že vrsto let živi in dela v Trstu ter je znanstvena sodelavka Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Izredno zanimiv prispevek bomo zato objavili v Vestniku v dveh nadaljevanjih

Das ontologische Primat von Frau und Flüssigem gehört zu dem von der patriarchalen Metaphysik Verdrängten; das Vergessen der Fluida nimmt am Muttermord teil, der die abendländische Kultur begründet. Ein Faktum, das sehr eindrucksvoll im slowenischen Terminus „narodni preporod“ zum Ausdruck kommt.

Die Kategorie „SlowenInnen“ verweist auf das Konzept einer einheitlich gedachten Nation/alität, das traditionell als Gegenbegriff par excellence gegenüber jeder Vorstellung von Heterogenität und Mischkultur gilt. Seine Geschichte ist engst mit dem Prozeß des Nationalismus und der Nation-Bildung verknüpft, der der Forderung gleichkommt, daß der

Wille zur Einheit die Form eines souveränen Staates annimmt und perpetuiert. Es ist wichtig zu betonen, daß diese Geschichte auf einer phallogozentrischen oder auch „brüderlichen“ Ideologie beruht, die sich rund um die charismatische Figur des Vaters zentriert. Um eine Obrigkeitsinstanz, deren Ziel die Transzendierung und damit Negierung jeglicher Differenz ist. Das läßt sich insbesondere am Drang ablesen, sich vom Weiblichen, der ursprünglichen Matrix, loszusagen, und – damit zusammenhängend – auch von den kulturellen Praktiken jeglicher „Herkunfts“gemeinschaft.

Entleiblichte Heilsutopie

In der vom Phallus regierten symbolischen Ordnung „gibt es Die Frau nicht“, wie der Philo-

soph, Psychoanalytiker und Verteidiger des „christlichen Erbes“ Slavoj Žižek, der auch maßgebend an der Nationwerdung Sloweniens beteiligt war, in Anknüpfung an Lacan bemerkt. Daher auch nichts, was den Mann, den Menschen, an seine Kreatürlichkeit, an seinen als obszön empfundenen Ursprung erinnert oder an den „genus“, also an die Genealogie, die Geschlechter-Abfolge im alten Sinn der Herkunft aus Abstammung. Was wir statt dessen haben sollten, ist die Wiederherstellung einer Heilsutopie, einer Tradition, die entleiblicht, de-ethnisiert, de-historisiert, um „uns“ in den Den Einen – zumindest theoretisch – „einzukörpern“, was wohl auch einen genealogischen „Reinheitsbeweis“ und in äußerster Konsequenz eine „ethnische Säuberung“, inklusive jeglichen Multikult/ural/ismus und Hybridität (hybrid, lat. von zweierlei Herkunft, zwitterhaft) impliziert: „Belüget einander nicht; denn ihr habt ja ausgezogen den alten Menschen mit seinen Werken und angezogen den neuen, der da erneuert wird zur Erkenntnis nach dem Ebenbilde des, der ihn geschaffen hat. Da ist nicht mehr Grieche, Jude, Nichtgrieche, Skythe ... sondern alles und in allen Christus“ (Koloser, 3,9-11; vgl. auch 2. Korinther, 5,17; Galater 3,28; Epheser 4,24).

Unter diesen Umständen ist die Beziehung zum Vater-der-Nation, zur Idee der Nation, eine religiöse und eine eindeutig sakrale (zu lat. sacer, heilig, geweiht; sacramentum, religiöses Geheimnis, Weihe, Verpflichtung [zum Kriegsdienst], Treueeid); genau in diesem Punkt ist sie kein Thema, zu dem Überlegungen angestellt werden können. Mit der Überwindung der ontologischen Differenz eröffnet sie den Vorstoß auf immer höhere Kognitions-ebenen bis hin zur Verkopplung der menschlichen Geistestätigkeit zu einem „gleichgestimmten“ Großhirn, das sich in einem ultimativen Integrationspunkt, im „Omegapunkt“, quasi gottgleich verdichtet. Die „frohe Botschaft“ (sie wird auch unter den Stichwörtern Revolution, Vorrücken durch Raum und Zeit, Entkörperung, transgressus ad infinitum diskutiert) lautet also, daß es möglich ist, die „Last der Vergangenheit zu suspendieren, die Stricke durchzuschneiden, die uns an

unsere Taten der Vergangenheit fesseln, ‚reinen Tisch zu machen‘ und wieder bei Null anzufangen“ (Žižek 2000: 137).

Das verdrängte Flüssige

Hinter „uns“ also die Sintflut. Und vor uns? Ein verheißungsvoller Schöpfungsraum? Der Clou dieses Traums ist eine Bemächtigungsbewegung, die starke eschatologische Züge aufweist und sich im tiefsten Inneren stets gegen das, was „vorher“ war und nun scheinbar „hinter uns liegt“, richtet. Ich denke hier an die Verdrängung des Ozeanischen, Flutenden, das zugleich Fruchtwasser ist und – so scheint es mir – etwas, welches das Genießen oder die Lust, daß „es fließt“ – in ihm, in ihr, zwischen ihnen –, zum Ausdruck bringt. Das ontologische Primat von Frau und Flüssigem gehört, so Luce Irigaray (1980), zu dem von der patriarchalen Metaphysik Verdrängten; das Vergessen der Fluida nimmt am Muttermord teil, der die abendländische Kultur begründet: „Er beginnt zu sein in den Flüssen und dank ihrer.“ Ein Faktum, das sehr eindrucksvoll im slowenischen Terminus narodni preporod (wörtl. nationale Umgeburts; das, was danach geboren wird) zum Ausdruck kommt.

Und doch, das Wort matica, das sich von der maternica (Gebärmutter) ableitet und Muttergöttin oder Matriarchin bedeutet, blieb erhalten. Dieser Terminus, mit dem die SlowenInnen hartnäckig ihren Mutter-Staat (Slowenien) bezeichnen, verweist auf eine ursprüngliche, wenngleich vergessene – „materielle“ oder „nat-ürliche“ – Logik, die besagt: Die Mutter gebiert (erschafft) die Nation, mati na-rodni narod, und sie „verkörpert“ sie auch. Ähnliches gilt für das lat. Wort natio. Noch Cicero kannte sie als Geburtsgöttin sowie als Kollektivbezeichnung für vornehmlich fremde, auch innerhalb Roms ansässige Menschengruppen (nationes), obwohl er sie gemäß dem damaligen römischen Zeitgeist als Gegenbegriff zur civitas, also als unzivilisierte Körperschaft, ja gar als „Überbleibsel primitiver Entwicklungsphasen“ betrachtete – etwa in demselben Sinn, in dem die heutigen Engländer von natives reden, die Franzosen von natifs, die Deutschen von Eingeborenen.1

Die Feindschaft der Herrschenden, insbesondere die Oberhoheit der Franken, die gemäß dem vorherrschenden, national geprägten slowenischen Tenor „unser Volk“ (slawische Einwanderer, ab dem 7. Jh. auch Karantaner genannt) im Jahre 745 in die christliche und westeuropäische Zivilisation „eingliederte“ und sie so zu einem „Kulturvolk“ machte, brachte es mit sich – und das ist nun meine These –, daß es an seinem „mütterlichen Erbe“ festhielt. Was nicht überrascht. Die „systematische Offensive gegen die Slawen“ (Karlheinz Deschner), die ihre „Einwande-

rung“ oder besser ihre Umsiedlung mehrheitlich bewirkte, ging mit einer radikalen Christianisierung und Kolonisierung einher, die die „Sclavi“ oder „Sclaveni“, wie die Karantaner auch genannt wurden, zu servi und Leibeigenen werden ließen.2 Hinzu kommt, daß die Gelehrten die slawische „Tradition“ – sowohl die orale als auch die in Stein gehauene, Figuren geritzte, auf Gefäße gemalte –, die sich in der Vielfalt der Kulturphänomene als „Sinngefüge“, d. h. als Ausdruck des menschlichen Planens in der Welt stellt, niederschrieben und im christlichen Sinne verfälschten. Die Schrift ist in erster Linie, um mit Foucault zu reden, ein „Dispositiv der Macht“ und ein Organ der Weisung. „Vatersprache“ nannten die Gelehrten im Mittelalter die Schriftsprache, während die gesprochene Sprache inklusive der Sprache, die sich in Sinnbildern ausdrückte, „Muttersprache“ hieß.

„Lieber Halbzivilisierter als Barbar“

Damit machten sie zugleich deutlich, daß den Frauen im Mittelalter eine bedeutende Rolle für die Wahrung des traditionellen Symbolsystems und damit der Gruppenkohäsion zukam. Allerdings muß hervorgehoben werden, daß diese sowohl das umfaßte, was neuerdings als „Verwurzelung“ (rooting) und „Verändern“ (shifting) diskutiert wird und auch mit dem Begriff „Ethik der Anteilnahme“ umfaßt werden kann: Ich weiß, wo meine eigene Zugehörigkeit und meine eigene Identität verwurzelt ist, gleichzeitig versuche ich aber, meine Position zu verändern in einem kontinuierlichen Dialog „außerhalb“ meiner. Es ging also nicht um Perspektive, die das Zerreißen der „Bande“ zwecks Zentrierung voraussetzte. Um keinen Bruch also, der „Ursprungsgewalt“ (René Girard) verewigt. Es ging viel eher darum, (zerbrochene) „Bande“ wieder herzustellen. Und dies mit einer Sprache, die das Körperliche nicht ausstreicht, sondern „körperlich“ spricht.

Die enge Verbindung zwischen der Kirche und den mit ihr verbündeten weltlichen Machthabern führte nicht nur zu einer Schwächung des immer wieder aufflammenden Widerstandes der heidnischen SlowenInnen, sondern auch zu einer zunehmenden Vernichtung ihrer Traditionen und ihrer Sprache. Und weil diese an den Körper und an seine Geschlechtlichkeit gebunden war, wurde sie zunehmend mit Unberechenbarkeit und Unbeherrschbarkeit – dem „Dunklen“, „Bösen“ – gleichgesetzt. Und dies mit jener erschreckend unbewußt-funktionalistischen Scharfsinnigkeit, die die „Karantanci“ unmittelbar spüren ließ: „Lieber Halbzivilisierter als Barbar“.

Nadaljevanje prihodnjic

KOMENTAR

■ Kot so poročali mediji, je na Dunaju 5. avgusta zasedala delovna skupina, ki naj bi do septembra izdelala predlog glede dvojezičnih napisov na Koroškem. Na seji so bili navzoči: zastopnika BKA oz. zveznega kanclerja in dežele (oba uradnika), nadalje predsednik koroških brambovcov, za slovensko stran pa Pavel

Apovnik in Marjan Sturm. Udeleženci so na tej seji razpravljali o tem, kako bo skupina delala. Med drugim so se domenili, da skupina o poteku razgovorov javnosti ne bo informirala, dokler ne bo na mizi kakšnega konkretnega rezultata (ali tudi nerezultata). To so nekateri mediji in posamezniki vzeli za povod, da so izražali svoje začudenje, ogorčenje ipd. nad zadržanjem slovenskih predstavnikov.

Izvršni odbor ZSO je na svoji seji 13. avgusta razpravljaj med drugim o tej zadevi in soglasno ugotovil, da je ravnanje Apovnika in Sturma popolnoma v skladu s sklepi organov slovenskih organizacij: da je treba odločbo ustavnega sodišča uresničiti, da slovenski zastopniki na tej podlagi nadaljujejo z iskanjem političnega konsenza, da sodelujejo v delovni skupini in da mora o rezultatu pogajanj v vsakem primeru sklepati razširjeni KOKS. Da se v fazi pogovora v nekem gremi-

ju ne objavljajo vsi detajli poteka, je v političnem življenju popolnoma normalen pojav, ki lahko služi umiritvi emocionalizirane debate in ki sam po sebi še nima ničesar opraviti s kratenjem svobode informiranja ipd. IO ZSO pa

Neutemeljena »pričakovanja«

poročilu predsednika Sturma o poteku razprave v delovni skupini ni ugotovil nobene točke, ki bi jo bilo treba nemudoma sporočiti javnosti oz. dati v javno razpravo. Jasno pa je, da imajo odbori in odborniki organizacij vso pravico, da so informirani tudi o poteku razgovorov – in te pravice jim nihče ni odrekal.

Gotovo razgovori niso lahki, določena napetost in skepsa glede na možen rezultat je ob danih političnih okoliščinah vsekakor utemeljena. Toda od prvega srečanja delovne skupine res ni bilo mogoče bogve kaj pričakovati. Vsekakor pa so vsa sumničenja o političnih kupčijah kontraproduktivna in v tej fazi naravnost absurdna: kateri resen človek pa misli, da bosta zvezni kancler in deželni glavar prepustila sklepanje takšnih kupčij svojim uradnikom in Schretterju v delovni skupini?

Valentin Sima,
tajnik ZSO

Slovenski kmetje na Koroškem pa res niso iz »cukra«, da bi jih že vsak »dižej« prestrašil. Kajti kako je drugače pojmljivo, da se je kljub slabemu vremenu in občasnim nalivom kot iz škafe preteklo nedeljo, 11. avgusta 2002, okoli 300 kmetov in kmetov udeležilo 1. kmečkega praznika pri Podnarju nad Slovenjimi Plajberkom. Sledili so vabilu Skupnosti južnokoroških kmetov (SJK). Prišli so dejansko iz celotnega naseljenega območja koroških Slovencev. Celo iz primorskega zamejstva, in sicer iz Trsta, je prišel avtobus članic in članov tamkajšnje Slovenske kmečke zveze. Namesto lepega vremena pa so s seboj pripeljali zvrhano mero dobre volje in kapljico, ki se je pri vremenu prehlajenih solza še kako prilegla.

Skupnost in vzajemnost

Tako obilna udeležba pri tako slabem vremenu potrjuje, da sta skupnost in povezanost naših kmetov zelo močna in da so družabna srečanja, kot je bilo v Podnu, še kako važna, potrebna in pomembna za krepitev te skupnosti, medsebojne vzajemnosti ter za izmenjavanje izkušenj in drugih potrebnih vestí.

Spored kmečkega srečanja se je pričel ob pol enajstih z mašo. Plajberški župni upravitelj in boroveljski dekan Poldej Kasl je v pridigi poudaril pomen kmetov pri vzdrževanju in ohranjanju kulturne pokrajine ter njihovo skrb za pridelovanje vsakdanjega kruha ter kakovostne in dobre prehrane. Domači moški zbor in pa ljudsko petje sta olepšala božjo službo. Prof. Mirko Laussegger pa je gostom predstavil kraj Slovenji Plajberk.

V šotoru pri Podnarju je udeležence že čakala angažirana postrežba in poskrbela, da nihče ni stradal jedi in pijače; v velikem starodavnem stogu je družina Wrolich iz Loč pekla na ražnju okusne specialitete, pod stoletno košato lipo pa je bila borza mnenj in govoric, smeha in rokovanja. Kajti marsikdo svojega znanca in prijatelja že dalj časa ni videl in je bilo srečanje zato tem bolj prisrčno.

Pesem povezuje

Udeležence je s pesmijo pozdravil plajberški moški zbor. V imenu domačinov, predvsem pa v imenu Volilne skupnosti, je mag. Peter Waldhauser vsem iz-

Pod košato Podnarjevo lipo so se zbrali kmetje iz Koroške in Tržaškega

1. KMEČKI PRAZNIK SJK V PODNU

Z dobro voljo so kljubovali slabemu vremenu

Joško Wrolich je komaj uspel speči dovolj pleskavic

Z leve: Marjan David in Fric Kumer, podpredsednik in predsednik KPL, Karlo Furlan, predsednik LD Doberdob, in Štefan Domej, predsednik SJK

rekel dobrodošlico. Poudaril je, da je 1. kmečki praznik prav v

Bleščeča vabi

Kočo nad Arihovo pečjo na Bleščeči, se je zelo razdajal in bil tudi nekaj časa njen gospodar. Radi se ga spominjamo, kako nas je na srečanjih in delovnih akcijah na Bleščeči gostil s postrvmi iz svojega ribnika in skrbel za prijetno družabnost. Ob njegovem prazniku mu želimo sreče in zdravja in da bi se še večkrat pojavil v krogu svojih prijateljev na Bleščeči.

L. U.

Našo planinsko postojanko na Bleščeči, last Slovenskega planinskega društva Celovec, obiskuje veliko gornikov in pohodnikov. Pred kratkim smo jo obnovili in jo napravili še bolj privlačno. Kakor gotovo veste, naša kočica ni oskrbovana kot so druge planinske postojanke, pač pa je na voljo obiskovalcem, ki se prehranjujejo sami in lahko prenočijo v njej.

Podnu dokaz povezanosti SJK s kmečkim prebivalstvom, najsi so to gorski ali mali kmetje. »To je tudi ključ do uspeha SJK,« je dejal slovenski komunalni politik. Posebno dobrodošlico je izrekel obema zborničnima svet-

Slabo vreme ni pokvarilo odličnega razpoloženja

nikoma SKJ, dipl. inž. Štefanu Domeju in Francu Jožefu Smrtniku, predsedniku EL Andreju Wakounigu, bivšemu komunalnemu politiku in predsedniku Kluba prijateljev lova Fricu Kumru, predsedniku in tajniku Slovenske kmečke zveze iz Trsta Alojzu Debelisu in Ediju Bukovcu ter Karlu Furlanu, predsedniku Kluba slovenskih lovcev »Doberdob« v Italiji.

Štefan Domej, frakcijski vodja SJK v kmetijski zbornici, in zbornični svetnik Franc Jožef Smrtnik, sta bila vesela, da SJK srečanja kljub slabemu vremenu ni odpovedala. Mnogi obisk stali ocenili kot izraz podpore, ki jo SJK uživa med

Na voljo jim je dobro opremljena kuhinja, dnevna soba, spalnica in knjižnica. Koča je oskrbljena s kurjavo in električno osvetlavo. V spalnici je 12 ležišč, opremljenih z odejami. Društvo torej obiskovalcem nudi vse tisto, kar je v koči potrebno za prijetno bivanje.

Vse to pa je seveda povezano s stroški, še posebej zdaj, ko smo jo obnovili in vanjo vložili kar precej denarja. Uporabnike naše postojanke zato prosimo, da to upoštevajo, saj so edini dohodki za vzdrževanje naše

kmeti. Poleg družabnosti igrata seveda krepitev stikov in mobiliziranje skupne zavesti pomembno vlogo, predvsem pa je to prilika, da se stanovska zastopnika neposredno seznanita z vprašanji, ki žulijo kmete. Sem sodi tudi nenehen boj za enakopravnost slovenščine. Prisrčna dobrodošlica je veljala rojakom iz Trsta, saj je po Domejevih besedah »njihov obisk dal srečanju tisti posebni čar prekomejnega sodelovanja in povezovanja, ki bo v prihodnje, po pristopu Slovenije k EU, še pomembnejše za gospodarski razvoj regije in za krepitev slovenske identitete«.

Alojz Debelis, predsednik Slovenske kmečke zveze, ki deluje že nad 50 let, je dejal, da je slovenski kmet v Italiji podvržen mnogim pritiskom, med drugim razlaščenju in asimilaciji, kljub temu pa ne kloni in se bori za svoj ostož in za slovensko besedo.

Predsednik EL Andrej Wa-

kounig je dejal, da je v primerjavi s katastrofalnimi poplavami po državi dež med srečanjem bolj podoben mačjim solzam. Srečanje je pozdravil kot imenitno zamisel s pravilno zasnovo. Odlična udeležba pa je dokaz, da so takšna srečanja zelo potrebna in dobrodošla – in to kljub mokremu vremenu.

Kot že rečeno, je bilo vzdušje na srečanju res izborna, k čemur so svoje doprinesli odlična postrežba ter pestra in kakovostna ponudba pijače in hrane. Za dobro voljo pa so dodatno poskrbeli Pavličevi godci z Obirskega in brata Roman in Manuel Oraže iz Borovelj.

Franc Wakounig

koče članarina in pa prostovoljni prispevki uporabnikov.

Pri uporabi kočice med tednom imajo pri rezervacijah prednost seveda člani planinskih društev.

Do konca septembra je kočica odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih, nato pa samo ob nedeljah in praznikih.

Podatke o zasedenosti oziroma rezervaciji kočice med tednom prejmete pri gospodarju kočice Tomažu Miklu v Svatnah, tel.: 0676/7028092.

L. U.

ZA NAŠE PLANINCE

Tonči Koren – osemdesetletnik

Pred kratkim je čil in zdrav praznoval svojo osemdesetletnico trgovca s čevlji v poklju Tonči Koren iz Šentjakoba. Znan je kot zelo družaben človek in navdušen planinec. Za našo planinsko postojanko,

Podrobnejše dogajanje okoli te »krvave rihte« 6. aprila 1945 je ugotovilo dunajsko ljudsko sodišče v postopku proti krivcem, ki se je končal s sodbo avgusta 1946. Štirje so bili obsojeni na smrt z obešanjem, pet na dosmrtno ječo, cela vrsta pa na krajše kazni.

Knjigo o tem sta pod naslovom »Stein 6. April 1945« leta 1995 izdala Gerhard Jagschitz in Wolfgang Neugebauer v okviru Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora (Dokumentationsarchiv des österreichischen Widerstandes).

Na dvorišču je razumljivo nastala huda zmešnjava, kajti urnejši so pobrali tisto, kar jim je bilo všeč, drugi pa so zaman iskali svoje stvari. To je bilo usodno posebno za starejše, še posebej, če se niso mogli odločiti, da bi pač kar vzeli kaj uporabnega. V tej zmedbi sem srečal Užnikovega očeta iz Sel, starega Ožbovta iz Sel in Rutarjevega očeta iz Žitare vasi. Ožbovt je iskal svoje čevlje, jaz pa sem mu svetoval, naj hitro vzame, kar mu pride pod roke, in naj zapusti dvorišče. Vendar tega ni storil, ampak venomer ponavljal, da hoče najti svoje čevlje. Rutarjev oče se je znašel nekoliko bolje. Mislim, da je zapustil dvorišče in že prišel na glavno cesto. Kje ga je doletela smrt, seveda nisem zvedel. Užnikov oče pa je menda smatral za najbolje, da se vrne v poslopje.

Ko se je množica spuščala skozi dvoriščna vrata v ozko ulico proti glavni cesti, me je zadržal ravnatelj Kodre in me vprašal, ali vem, kdo je odredil odpreti celice in magazine. Nisem mu vedel odgovoriti. Kmalu mi je postalo jasno, da sta bili med stražnim in drugim osebjem dve struji, ena, ki je hotela za vsako ceno izvesti Himlerjev ukaz, in druga, ki je hotela zapornike spustiti na prostost. To pa menda ne toliko iz ljubezni do zapornikov kakor iz želje, da bi se odgovorni lažje rešili iz preteče nevarnosti. Ko sem s svojim kolegom Alfredom Krambergerjem, zagrebškim Slovencem, prispel do zunanjih vrat, ki so vodila na glavno cesto, sem videl, kako je paznik Pomeisl zgrabil drugega ravnateljevega namestnika Langa za vrat, češ »ti svinja, ti si vsega tega kriv«. V tem trenutku pa zagledam pred vrati na cesti tri esesovske častnike in poleg njih direktorjevega namestnika Baumgartnerja, ki je zapustil sejo v kaznilnici in šel klicat na pomoč SS in Volkssturmu. Takoj sem spredel nevarnost, prijel Alfreda ter ga vlek nazaj proti dvorišču. Hotel se je skriti za zid stanovanjske hiše, toda prepričal sem ga, da se rešiva samo, če beživa nazaj v kaznilnico. Komaj sva prispela do sredine dvorišča, že sem za seboj zaslišal povelje: »Zurück, Bande!« (Nazaj, drhal!) V tistem trenutku pa so začele lajati strojnice. Ko sva uspela priti na hodnik, je tik pod pritličnim oknom tresčila ročna granata in na naju vrgla ploho zdrobljenih okenskih šip. Pred nama na tleh se je zvijal

Založba Drava bo v letošnji jeseni izdala spomine dr. Toneta Jelena »Hoja za mavrico«. V njih avtor zajema zelo obsežno časovno obdobje od anšlusa preko celotne druge svetovne vojne in koroško stvarnost po osvoboditvi. Jelenovi spomini so avtobiografski, in tako je tudi interpretacija dogodkov v glavnem subjektivna, utemeljena pa je z zgodovinskimi dejstvi. Za pokušnjo danes objavljamo pod naslovom Krvava rihta pomor okrog šesto zapornikov v največji kaznilnici v Avstriji v času tretjega rajha, v kaznilnici Stein ob Donavi.

mlad vojak, ki je šele pred nekaj dnevi prišel v kaznilnico. Krogla ga je zadela tako nesrečno, da mu je prebila stegno in aorto. V hitrici sva ga položila med straniščna vrata, da ga ne bi drugi pomendrali do smrti. Tam je naposled tudi izkrmavel. Zavedel sem se, da je bila gola sreča, da me sredi dvorišča, ko

bilo kratko, nerazumljivo povele in zalajalo je nekaj strelcev. Tako se je »novi ravnatelj« Baumgartner maščeval nad svojimi kolegi, ki so hoteli problem razrešiti drugače kot on.

Ko se je zrak v poslopiju umiril, naju je popadla radovednost, kaj neki se še dogaja na dvorišču, kjer so streljali na zapor-

ODLOMEK IZ KNJIGE HOJA ZA MAVRICO

Krvava rihta

sem bežal proti vhodu, ni zadela krogla. Ko sva z Alfredom opravila z ranjenim vojakom, sva jo kakor v omotici ubrala v prvo nadstropje južnega dela zahodnega križnega poslopja. Tam zaslišim vpitje in grozno esesovca, da bo streljal, če se ob ograji stoječi moški ne umakne. Prepoznal sem Užnikovega očeta, ga bliskovito zgrabil za rame in ga dobesedno vrgel skozi odprta vrata najbližje celice. Kakor sem zvedel pozneje, je bil že ranjen in morda sem mu s tem nekoliko podaljšal življenje, saj je pozneje kljub temu umrl v »revirju« kaznilnice.

S Krambergerjem pa sva zdrvela naprej v celico nasproti, ki je bila proti severu nad zadnjim dvoriščem. Pokanje se je še nadaljevalo na južnem dvorišču in po cestah okoli kaznilnice. Iz te celice sva lahko gledala proti severu na tako imenovano Križno goro (Kreuzberg), do vrha posajeno z vinogradi. Čez ta hrib je prihajala skupina esesovcev in zapornike, ki so se poskušali rešiti v to smer, gonila kot zajce. Čepela sva v celici in trepetala v obupnem strahu pred tem, kaj bi se še moglo zgoditi. Nisva bila sposobna kake besede. V to grozečo tišino pa so butnili trdi koraki vojaških škornjev na pesku. Ker je bilo slišati, da po dvorišču stopa več oseb v stroju, sem si upal s pomočjo tovariša povzpeti do okna, da vidim, kaj se dogaja. V krogu uniformirancev so proti zidu pod oknom celice stopali ravnatelj Kodre, njegov namestnik Lang in komandant kaznilniške straže. Še kratko je zaškrtal pesek, slišati je

nike. Splazila sva se v drugo celico nad južnim dvoriščem, kjer sva našla še enega sotrpina. Na dvorišču je bilo slišati brnenje tovornega avtomobila. Spet sem se vzel do okna; meni je to bilo lažje kot drugim, ker sem bil najlažji. Nekaj trenutkov sem opazoval, kako so metali mrliča na tovornjak, kakor bi nakladali polena. Ko pa me je od spodaj opazil nek esesovec, je zarjul nad menoj in ustrelil proti oknu. Odtlej si noben ni upal več pogledati skozi okno.

Čas je mineval strašno počasi, a vendar je prišla noč in nastala je tišina. Nihče nas ni prišel zakleniti v celice, nobene straže ni bilo na spregled. Čepeli smo na tleh in premišljevali, kaj bi se nam moglo še zgoditi. Ponoči, moralo je biti nekje okrog polnoči, zaslišiva, da nekdo kliče najini imeni. Prva misel, ki mi je prešinila glavo, je bila, da nas bodo zdaj pač kar poimensko klicali in likvidirali. Ko pa je tisti glas prišel blizu in je nekdo tudi začel odpirati celična vrata, sva se morala javiti. Vodil naju je v pisarno, kjer so bili zbrani novi ravnatelj Baumgartner, višji sekretar Vetter, tajnica Kraibich in še več drugih, katerih imen pa nisem vedel. Menda vso noč ni nihče spal in niso si prišli na jasno, kako bodo obvladali nastali položaj in pripravili vse potrebno za transport v stari rajh. Baumgartner je bil pijan in tudi drugim se je videlo, da so si pogum krepili z alkoholom. Najbolj miren se mi je zdel sekretar Vetter, ki se je ponizal v daljši pogovor z nama.

Dejal je, da so esesovci in Volkssturmu postrelili okrog šeststo zapornikov, med njimi pa tudi enega višjega paznika, ki se je v usodnih trenutkih pomešal med arestante, imel še srečo, da se je prebil v garažo, kjer pa so ga pokosili s strojnico, čeprav je bil v stražarski uniformi. Kako prav sva imela, da sva zbežala nazaj v kaznilnico. Kar je begalo po dvorišču, so vse postrelili, neglede na to, kdo je to bil. En sam si je rešil življenje s tem, da se je zaril v neko luknjo pod skladovnicami drv, kjer je napol zmrazil prebil tri dni in noči, preden je prilezel na dan in se javil straži. Eden pa se je pri moriji na dvorišču lažje ranjen, vendar ves okrvavljen, potajil in so ga z mrtvimi odpeljali v jamo, iz katere se je uspel sam rešiti. Tudi ta se je javil straži v kaznilnici. Dva dni po dogodku je policija nazaj v kaznilnico pripeljala nekega kriminalnega kaznjence. Šesterici se je posrečilo prebiti do kakih 15 kilometrov oddaljenega Hadersdorfa. Ker so odšli že pred prihodom SS in Volkssturmu, so bili prepričani, da gredo po pravi poti proti domu, kakor jim je bilo rečeno in zagotovljeno. O Baumgartnerjevi akciji niso vedeli ničesar, zato tudi niso slutili kaj hudega in so brez strahu nadaljevali pot. Zajeli pa so jih esesovci, jih zaslišali le toliko, da so zvedeli, kdo je kriminalni in kdo politični kaznjene. Eden je bil kriminalni, vsi ostali pa so si morali izkopati jamo in nato so jih ustrelili. Kriminalnega so pripeljali nazaj v zapor.

Krambergerja in mene je zdaj doletela precej težka naloga. Morala sva pregledati vse še obstoječe osebne akte zapornikov in s pomočjo uradnikov in stražnikov ugotoviti, kdo od njih je še v kaznilnici. Ko je bil ta posel končan, si je novi ravnatelj Baumgartner izmislil nekoliko podoben postopek kakor že pred njim Kodre. Objavljeno je bilo, da bodo tiste zapornike, ki nimajo predaleč do doma, postopoma izpustili in da lahko gredo svojo pot. Vsem tem je bilo treba izstaviti odpustnice. To delo je spet zadelo naju s Krambergerjem in pa rdečelas sekretarko Kraibich, domačinko iz Steina. »Srečniki« so odhajali v skupinah po deset, kar je naju spodbudilo, da sva napela vse sile, da bi tudi midva dosegla odpust. Baumgartner je to prošnjo surovo odbil, vzroka pa ni pojasnil. Midva pa nisva popustila in sva se s svojo prošnjo prilepila na gospo Kraibich, ker sva spoznala, da bi Baumgartner morda njej lažje ugodil. Kramberger je s posebno srečo ohranil svoj poročni prstan. Z njim je gmotno podprl najino prošnjo in zlato je učinkovalo. Na lastna ušesa sem slišal, kako je ravnatelja zaprosila za naju, češ da sva se dobro vedla in tudi pridno opravila svojo nalogo. Najprej jo je grobo zavrnil, potem pa osorno in glasno izjavil: »Pa naj gresta, če sta tako štur«. Tako sem si sam napisal odpustnico in si mislil, da sem

dosegel neznansko srečo. Prav tako se je zgodilo Alfredu. Težko si je predstavljal najino razočaranje in preplah, ko sva zvedela, da odpustniki niso šli domov, temveč proti fronti, da bi kopali strelske jarke proti Rusom. Te želje pa midva seveda nisva imela. Tako se je pričelo moledovanje z nasprotnim ciljem – da naju ne bi odpustili, vsaj ne takoj, ker morava vendar končati svoje delo in priprave za transport v Nemčijo. Komu bi se v teh dneh še ljubilo kopati strelske jarke, ko so nas številni »šivalni stroji«, tako smo imenovali ruska letala mig, neprestano spominjali na to, da je konec tisočletnega rajha že pred vrati kaznilnice. Sprememba se nama je posrečila, najbrž samo zato, ker si je ravnatelj kmalu premislil in ni nikogar več izpustil. Verjetno zato, ker steinski robijaši tudi niso mogli več kaj prispevati za »končno zmago«.

Najino delo je bilo nekako končano. Ravnateljstvo je došlo pregled o stanju in številu jetnikov in začelo pripravljati njihov odgon na ladjo v donavsko luko pri Steinu. Čudila sva se, da nisva bila pozvana tudi midva in sva mirno čakala, kaj bo z nama. Ko je po hodnikih in celicah vse utihnilo, naju je nekako obšla skrb, ali naju niso morda pozabili in bova ostala zaprta v nedogled. Vendar se je ta skrb končala, ko naju je dal iz celice poklicati višji jetniški sekretar Vetter in nama povedal, da nama je z že izstavljenima odpustnicama dovoljeno zapustiti kaznilnico z nalogom, da se morava, čim prideva v svoj domači kraj, takoj javiti na najbližji policijski postojanki. Dal nama je še nasvet, naj se na vsak način podava proti zahodu in nikakor ne proti vzhodu, ker da je fronta že čisto blizu. Hoja po cestah v mraku ali ponoči je strogo prepovedana in zato smrtno nevarna. Za popotnico nama je dal po en mali hlebec črnega kruha, težek kake četrte kile. Za slovo se nama je še zahvalil za pomoč in dejal, da sva bila kolegalna do uradnega osebja. Kar žolč se mi je dvigal pri taki pohvali. Ker pa sem sekretarja poznal kot resnega in človeškega, sem žolč pogoltnil in se zahvalil za kruh in dober nasvet. Vetter menda ni šel s transportom in je ostal doma. Nisem mogel preveriti, ali je bila govorica, da so Rusi obesili prav njega, resnična ali ne. Drugi, tako novi ravnatelj Baumgartner kot pazniki, med njimi najbolj aktivni Pomeisl, so se zaenkrat umaknili pred Rdečo armado. Kot glavni uprizaritelji opisane morije na kaznilniškem dvorišču pa so po vojni prišli pred avstrijsko sodišče. Teoretično sem imel kot priča možnost nastopiti pri tem sojenju, vendar sem bil več mesecev bolan in tudi sicer vse kaj drugega kot navdušen nad tem, da bi drezal v še močno skelečce rane. Danes se vsega tega spominjam z manjšo bolečino, tako tudi na primer Pomeislovega udarca s težkimi ključi po glavi, da se mi je posvetilo, lice pa je oblila kri.

7. OPEN AIR SPD »TRTA« V ŽITARI VASI

Postal je najboljša vizitka društva in občine

V petek, 16. avgusta 2002, zvečer se bo na farnem dvorišču v Žitari vasi pričel 7. Open air, največja in tudi zdaleč najbolj odmevna kulturna prireditev v žitajski občini. Prireditelj tega tridnevnega kulturnega shoda z mednarodno udeležbo je SPD »Trta«, ki ima letos že zelo delavno sezono za sabo. Naj omenim le vigredni in poletni koncert, ki sta oba zelo dobro uspela, in številne nastope moškega zbora. Poleg Open aira letos društvo čaka še 30-letnica obstoja MoPZ »Trta«, ki jo hočejo seveda čim bolj dostojno praznovati.

Mednarodna udeležba

Začetki žitajskega open aira so najtesneje povezani z društveno folklorno skupino. V njenem okrilju se je porodila zamisel mednarodnega srečanja folklornih skupin, folklorne noči, ki so jo podjetne plesalke ter plesalci tudi uresničili. Kot v pogovoru za Slovenski vestnik pravi Slavko Einspieler, predsednik SPD »Trta«, sta stroga kalkulacija stroškov in presoja možnega uspeha botrovali odločitvi, da iz folklornega srečanja zraste nekaj več, to je večdnevni open air. Od vsega začetka pa igrata pri pripravah dva kriterija, namreč kakovost sodelujočih in mednarodni značaj prireditve, odločilno vlogo in sta v bistvu tudi temelj uspeha prireditve. Za ilustracijo zapisanega naj naštejemo le tri primere iz bogate in uspešne zgodovine open aira: nastop New Swing kvarteta in zbora »Mainstreet« ter koncert Kernjakovih pesmi MoPZ »Trta«.

Sprva je open air bil razpogtegnjen na konce treh tednov. Ta razporeditev pa se prav zaradi časovne ekonomije ni ob-

Dalmatinska noč

Bratje Smrtnik

Vokalni ansambel Kärnten

Nizozemska skupina Rock 4

nesla. Zato je društvo open air strnilo na en sam konec tedna, kar se je zelo obneslo, pa tudi obiskovalci so to pozdravili. Letos bo open air trajal od petka, 16. avgusta, do nedelje, 18. avgusta 2002, vse prireditve se pričnejo ob pol devetih zvečer ali 20.30 uri.

Tri težišča

Težiščno je open air razdeljen na tri tematska področja: • dalmatinska noč • večer a capella in • zborovski festival.

Petek, 16. avgusta 2002: Dalmatinska noč se je razvila iz folklorne noči. Z dalmatinsko nočjo hoče SPD »Trta« pričarati vzdušje Jadrana. To bo vsekakor uspelo, kajti originalna Klapa iz Splita, ribe, kalamari

in originalno dalmatinsko vino so porok, da se bo vsakdo dobro zabaval.

Sobota, 17. avgusta 2002, je namenjena a capella koncertu. Izkušnje kažejo, da je to najbolj obiskan večer, kajti ta večer nastopajo zbori, ki jih sicer ni mogoče čuti na Koroškem. Temu primerna je tudi udeležba, saj pridejo poslušalci celo iz drugih zveznih dežel, da o Korošcih ne govorimo.

Tokratni gost večera je nizozemska skupina ROCK4, ki poje pop-glasbo v a capella izvedbi

Nedelja, 18. avgusta 2002 je po utečeni navadi rezerviran za zборе. Letos je na sporedu zborovski festival, ki ga bojo oblikovali Ljubljanski madriga-

listi, Die Rosentaler, Vokalensemble Kärnten, Kvintet Smrtnikovih fantov in pa seveda MoPZ »Trta«. Ljubitelji ubrane zborovskega petja se bojo ta večer nedvomno naužili lepih zvokov. Večer pa je tudi vez do 30-letnice Moškega pevskega zbora »Trta«, ki jo bojo praznovali z dvema koncertoma: 30. novembra 2002 v KD »Pliberk« in 1. 12. 2002 v Kumstu v Žitari vasi.

Pomen open aira

Ko je pogovor nanese na mesto oz. pomen, ki ga za »Trto« oz. za kulturno zavest Slovencev v Žitari vasi igra open air, je predsednik Slavko Einspieler podčrtal, da je open air presegel okvire narodne skupnosti in da so danes nanj ponosni vsi občani, ne glede na njihovo narodno pripadnost. Kajti open air je danes največja in najbolj odmevna kakovostna kulturna prireditev v občini in je seveda že zdavnaj preseгла ozke občinske meje. Poslušalci in gostje prihajajo od vsepovsod, celo iz drugih zveznih dežel in iz Slovenije. S tem SPD »Trta« doprinaša izreden delež h kulturnemu in tudi turističnemu razvoju in ugledu občine.

V kolikor se tega izjemnega pomena za ugled občine zaveda občinsko vodstvo odnosno župan Jakob Strauss, pa se bo šele izkazalo. Letos župana, ki je v

Velikovcu ubogal deželnega glavarja in je podpisal svobodnjaško zahtevo po protislovenskem referendumu, še nismo videli na nobeni prireditvi SPD »Trta«. Menda ni vedel, kje in kdaj da so. Očitno niti lastnega občinskega koledarja kulturnih prireditev ne bere. Župan naj se zgleduje pri kulturnem referentu občine, Hanzeju Slanitzu, ki je bil med drugim na poletnem koncertu »Trte« in se osebno pozanimal o pripravah na open air, pa tudi sicer mu je kulturni utrip v občini zelo pri srcu.

Slavko Einspieler je pomen open aira strnil v ta stavek: »Mi nudimo občinstvu tisto kulturo, ki je v šotorih in na »eventih« ni, kajti mi simpatično in z nasmehom povemo, da tu živimo in delujemo Slovenci«.

Važna informacija

V primeru slabega vremena (bognedaj!), bo »Dalmatinska noč v Kumstu, to je v Kulturnem domu »Trta« v Žitari vasi, »a capella« koncert bo v KD »Danica« v Šentprimožu in »Zborovski festaival« v KD Pliberk.

Franc Wakounig

Open air je, kot že rečeno, največja in najbolj odmevna prireditev SPD »Trta« in sploh v žitajski občini. Lani se ga je udeležilo precej več kot 1500 ljudi.

Ali se bo občinsko vodstvo, tu je menjen predvsem župan Jakob Strauss, tisti, ki je Haiderjevo komando podpisal svobodnjaško zahtevo po protislovenskem referendumu, udeležilo festivala, še ni znano. Upati je, da je župan vsaj bral plakate in vabila na prireditve, da ne bo spet iskal izgovorov, češ, tega nisem vedel.

S pomladi, posebno pa še poleti se turisti spet množično odpravljajo proti morju. Zato bom tokrat predstavil zanimive sprehode po Kraškem robu.

Če se peljemo proti slovenskemu Primorju, pridemo tudi mimo črnega Kala, vasjo tik pod Kraškim robom. V vasi lahko občudujemo stare hiše v istrskem slogu ter nekoliko poševni zvonik cerkve sv. Valentina. Na neki skali nad vasjo pa so še vidni ostanki utrdbe iz 11. stoletja. Iz vasi pelje cesta skoraj čisto pod ostenje Kraškega roba. Nato sledimo stezam čisto pod navpične stene Kraškega roba, ki so preurejene v plezališča za plezalce. Zato tam lahko ponavadi občudujemo plezalce, ki skušajo premagati navpične stene. Za navadne pohodnike pa je napravljen tudi markirani vzpon skozi steno na Kraško planoto. Ko čez nekaj minut stojimo na planoti, lahko občudujemo pod nami ležeči črni Kal ter malo bolj oddaljeni Tržaški zaliv. Sledimo nato markacijam ob robu planote do

SLOVENIJA

Sprehodi po kraškem robu

Lovor pred jamo Grad

prej omenjene skale z ostanki nekdanje utrdbe. Od tukaj pa se pot začne spuščati, dokler ne pridemo spet nazaj na cesto, kjer se je začel naš sprehod.

Po tem lahkem enournem sprehodu se zapeljemo še v nekaj kilometrov oddaljeno osapsko dolino. Vas Osp leži tik pod ostenjem Kraškega roba. Iz va-

si vodijo dobro shojene steze do osapskih sten, ki so se spremenile v ene najbolj znanih plezališč v Srednji Evropi. Zaradi tega se v vasi razvija plezalski turizem, ki privablja plezalce iz vseh sosednjih držav. Blizu informacijske table ob glavni cesti pa je tudi speljana markirana steza do naravne jame Grad. V petnajstih minutah se sprehodimo do njenega vhoda, kjer so še vidni ostanki obrambnega zidu proti Turkom, za katerim so se nekoč skrivali domačini. Vhod v jamski rov je zaklenjen, možno pa je dobiti ključ za vstop v jamski rov v vasi. Pred vhomom v jamo je ravnocvetel lovor, ki ima tu edino samoniklo rastišče v Sloveniji. Spet nazaj v vasi lahko občudujemo lepe, stare istrske hiše, ki se spet obnavljajo, marsikatera pa se je tudi že zrušila. Kdor se odpravlja na slovensko Primorje, si naj vzame kako uro časa in si ogleda opisane bisere slovenske Istre.

mami

Gostišče Ogris »Pri Miklavžu«

vabi na glasbeni prireditvi ob semnju v Bilčovsu

nedelja, 18. avgust 2002, ob 10.30

matineja »Veselo v dan« s Triom Korenika
nedelja, 18. avgust 2002, ob 19. uri

Carinthian Swing Combo – swing, blues, jazz, gospel
ponedeljek, 19. avgust, ob 19.30

Veselo v večer s skupino Die Claustaler

SPD Gorjanci v Kotmari vasi vabi na

IZLET NA DOLENJSKO v soboto in nedeljo, 8. in 9. septembra 2002

Na sporedu je ogled samostana Pletanje, obisk Kostanjeviških jam in kmečkega turizma. Možnost kopanja v Dolenjskih toplicah.

PRIREDITVE

PETEK, 16. 8.	ŽITARA VAS, na farovškem dvorišču – SPD Trta 20.30 Open-air – »Dalmatinska noč«
SOBOTA, 17. 8.	GLOBASNICA, na gori sv. Heme 15.30 »Ad fontes-k izviro-Quellen suchen«. Spremljavo na duhovni poti in meditacijski stezi – v slovenskem jeziku GLOBASNICA, na gori sv. Heme 16.00 »Ad fontes-k izviro-Quellen suchen«. Spremljavo na duhovni poti in meditacijski stezi – v nemškem jeziku SVATNE, pri izkopaninah 18.00 »Miklova Zala«. Predstavitel knjige Jakoba Sketa v nemškem prevodu in kulturni spored ŽITARA VAS, na farovškem dvorišču – SPD Trta 20.30 Open-air – »Večer a capella z nizozemsko skupino Rock 4«
NEDELJA, 18. 8.	REMŠENIK, na planini 09.15 »Praznik zelišč«. Sodelujejo: godba na pihala Lučane, pašna skupnost planine Remšenik BILČOVŠ, pri Miklavžu 10.30 Veselo v dan s Triom Korenika GLOBASNICA, pri gostišču Juen- na – SPD Globasnica 11.00 Občinski nogometni turnir OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub »Obir« 14.00 19. Tekma koscev. Kulturni spored: vokalni sekstet iz Žvabeka, Vidrinke, otroška folklorna skupina z Jezerskega, Trio Pegrin BILČOVŠ, pri Miklavžu 19.00 Carinthian Swing Combo (swing, blues, jazz, gospel) ŽITARA VAS, na farovškem dvorišču – SPD Trta 20.30 Open-air – »Zborovski festival ob 30-letnici MoPZ Trta. Sodelujejo: Ljubljanski madrigalisti, Die Rosentaler, Vokalensemble Kärnten, Kvintet Smrtnikovih fantov in MoPZ Trta
PONEDELJEK, 19. 8.	BILČOVŠ, pri Miklavžu 19.30 Veselo v večer s skupino »Die Clautaler«

PETEK, 23. 8.	CELJE – Mohorjeva 20.30 Komorni orkester Dunajskih simfonikov, dirigentka Karen Kamenšek, solistka Mojca Zlobko-Vajgl, harfa
SOBOTA, 24. 8.	GLOBASNICA, na gori sv. Heme 15.30 »Ad fontes-k izviro-Quellen suchen«. Spremljavo na duhovni poti in meditacijski stezi – v slovenskem jeziku GLOBASNICA, na gori sv. Heme 16.00 »Ad fontes-k izviro-Quellen suchen«. Spremljavo na duhovni poti in meditacijski stezi – v nemškem jeziku
NEDELJA, 25. 8.	LIBUČE, v šotoru 09.30 Sv. Maša, nato nastopa godba na pihala Libuče, ob 14. 30 kulturni program SVEČE, galerija Gorše – SPD Kočna 19.00 Otvoritev 22. slikarskega tedna. Predstavitel sodelujočih; glasbeni program: latinsko-ameriška glasba »Noche latina« s Carlosom Arriagada
TOREK, 27. 8.	SVEČE, pri Goršetu – SPD Kočna 19.30 Kulturno-kulinarični večer
SREDA, 28. 8.	SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna 20.00 Večer jazza – Tonč Feinig Jazztett
ČETRTEK, 29. 8.	SVEČE, pri Martincu – SPD Kočna 19.00 Domači večer s piknikom
PETEK, 30. 8.	ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel 20.00 »Ukrončena trmoglavka«. Gostuje lutkovno gledališče iz Splita
SOBOTA, 31. 8.	GLOBASNICA, na gori sv. Heme 15.30 »Ad fontes-k izviro-Quellen suchen«. Spremljavo na duhovni poti in meditacijski stezi – v slovenskem jeziku GLOBASNICA, na gori sv. Heme 16.00 »Ad fontes-k izviro-Quellen suchen«. Spremljavo na duhovni poti in meditacijski stezi – v nemškem jeziku

Skavtsko srečanje na Višarjah

Srečanje ob praznovanju 50-letnice skavtstva v zamejstvu in 80-letnice skavtskega gibanja na Slovenskem

Datum: nedelja, 25. 8. 2002
Kraj: Svete Višarje
Prireditelji: Slovenske skavtinje in skavti iz Italije (SZSO), avstrijske Koroške (SKSS) in slovenske Primorske (ZSKSS)
Program: 11:00 – glavni zbor; 12:00 – sveta maša; 15:00 – taborni ogenj. Vabljeni so aktivni in nekdanji skavti ter vsi prijatelji skavtskega gibanja.

Prijave sprejema dipl. inž. Peter Krištof, tel.: 0676 8355404

Prodajamo: Stanovanje v Celovcu

Krassnigstr. 36
površina: 125 m² + terasa + 2 garaži;
5 sob + kopalnica + WC
obrnite se na:
ZVEZO BANK, DI Johann Čertov,
tel. 0463 51 23 65 - 66,
e-mail: johann.certov@pzb.at

* www.zvezabank.at

Za delo v prodajnem salonu pohištva v Celovcu iščemo

komunikativne in samostojne sodelavce:

1. Prodajalca/prodajalko (svetovalca/sodelavko pri prodaji notranje opreme)
2. Poslovodjo/poslovodkinjo

Zaželeno izkušnje s prodajo pohištva, uporabno znanje programov Word, Excel in uporabe interneta.

Tehnična izobrazba je prednost.

Prošnje pošljite na naslov uredništva v 8 dneh pod šifro »AKRON«.

Slovenska študijska knjižnica v Celovcu obvešča uporabnike, da bo zaradi gradbenih del od 8. 7. do predvidoma 30. 9. 2002 zaprta.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/51 43 00-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA	
Sonja Wakounig	(-50)
Tajništvo	Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba	Milka Kokot (-40)
Prireditve	Andrea Metschina (-22)
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK	
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem	
TISK	
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA	
tel. 0463/50566	
VSI	
Tavriser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec	

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

PE 16. 8. ■ 18.10	Utrip kulture
SO 17. 8. ■ 18.10	Od pesmi do pesmi – ...
NE 18. 8. ■ 6.08	Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena
PO 19. 8. ■ 18.00	Kratek stik
TO 20. 8. ■ 18.10	Otroški spored
SR 21. 8. ■ 18.10	Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 18. 8. ■ 13.30 ORF 2 • Globaški farant: Delavnik je končan, dvorišče pometeno, kaj pa sedaj? • Košček Dalmacije v kulinariki in pesmi – na DALMATINSKO NOČ na farnem dvorišču v Žitari vasi vabi SPD »Trta« • Eko štafeta za zaščito podnebja in trajnostni razvoj: Vodila bo tudi skozi južnokoroške občine, »članice klimatske alianse« – alianse za zaščito podnebja »Klimabündnis« • Trivium – Tri poti: vrhunska likovna, besedna in glasbena kolaža v cerkvi sv. Heme • Prve točke za SAK? Nogomet v regionalni ligi St. Florian – SAK.

PO 19. 8. ■ 4.40 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 16. 8. ■ 19.00 Zrcalo kulture Felicia Langer: prva židovska odvetnica, ki se je zavzela za pravice Palestincev (pon. 10. 8., 1.00) 21.00 Global Loops vodi Goran Janošević 23.00 Rdeči Boogie Glasbeni magazin s koncertnimi in glasbenimi pričeli

SO 17. 8. ■ 19.00 Special – ZIM: Jezikoslovec Roberto Dapit o furlanščini in rezijščini (pon. 11. 8., 1.00) 20.06 Yugo-Rock Oddaja z jugoslovansko glasbo 23.00 Siesta: oddaja kabareta, zabave in nonsensa

NE 18. 8. ■ 19.00 Music for the Masses Nove zgoščenke, glasbene novice, predstavitel skupin, recenzije filmov 22.00 For those about to Rock vse to, kar drugi nikoli ne bi vrteli

PO 19. 8. ■ 18.00 Zdrava ura: dr. Franz Wutti 21.00 Take the Jazz Train Edina oddaja o jazzu na Koroškem 24.00 Forum: Dr. Peter Heintel o ponavljajoči se sreči in uničenem veselju

TO 20. 8. ■ 19.00 V pogovoru Marjan Velik (pon. 14. 8., 1.00) 20.06 Kakko! – Japonska popularna kultura, s težiščem na animejih 23.00 Vešča – glasba 60ih in 70ih let ter folk-, world- in etno-glasba

SR 21. 8. ■ 19.00 Literama kavama bere Barbara Frischmuth (pon. 15. 8., 1.00) 20.06 Voz latina Majte in Adriana 21.00 Ruff Radio oddaja z hip hop glasbo

ČE 22. 8. ■ 19.00 Po Koroškem o workshopih in iniciativah ATIK (pon. 16. 8., 1.00) 20.06 Yesterday & Today o najnovejših dogodkih 60ih, 70ih, 80ih in 90ih let 21.00 Freak an' Style Oddaja, ki podaja posebna znanja o računalnikih in internetu

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Suzana Sturm iz Mokrij – 90. rojstni dan; Marija Hirm iz Gornje vasi pri Žvabeku – 70. rojstni dan in god; Mili Jug iz Železne Kaple – rojstni dan; Marija Broman iz Drveše vasi – 80. rojstni dan; Veronika Lubas iz Železne Kaple – rojstni dan; Veronika Siečnik iz Dobrle vasi – rojstni dan; Ignac Kristof iz Velike vasi – 80. rojstni dan; Rozka Polesnig iz Vogrč – 57. rojstni dan; Simona Kopaschitz iz Železne Kaple – rojstni dan; člani društva upokojencev Podjuna: Marija Grilic, Rok Bučovnik; Rajmej Hudl; Marija Pečnik; Valerija Slugove, Marija Tomažič in Valentin Operčan – rojstne dneve; Majda Furjan, Magdalena Žuraj in Marjan Polanšek z Obirskega –

20. rojstne dneve; Hanzi Knafl iz Šentilja – 80. rojstni dan; Valentin Opertschan s Plaznice – rojstni dan; Pepej Polesnig iz Vogrč – rojstni dan; Filip Lutnik iz Žvabeka – rojstni dan; mag. Bertej Logar s Suhe – rojstni dan; Režika Iskra iz Čahorč – rojstni dan; Fritz Kert iz Nonče vasi – rojstni dan; Rosvita Kuchar iz Železne Kaple – rojstni dan; Rok Drug s Svetega mesta pri Žvabeku – rojstni dan; Marija Uraňšek iz Podkrajja – rojstni dan; Helena Vavče iz Strpne vasi – rojstni dan; Ernst Wölbl iz Globasnice – rojstni dan; Marija Kajzer iz Večne vasi – 70. rojstni dan; dekan Ignac David iz Domičal – 70. rojstni dan; Vinko Pečnik z Rut pod Peco – 50. rojstni dan; Hubert Kordesch iz Podjune – rojstni dan. Za posredovanje imen slavljencev in slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Lepo zbrani in po vrsti: člani slovenskega košarkarskega kluba

KOŠ CELOVEC

V vrh koroške košarke

Slovenski košarkarski klub KOŠ je svojo krstno sezono v koroški ligi končal na drugem mestu. Tudi v naslednji sezoni si vodilni možje kluba, trener in igralci želijo visoke uvrstitve oziroma naskok na sam vrh lige, kajti prvo mesto jim je v minuli sezoni ušlo le za las. V predzadnjem kolu so izgubili za točko in tako naslov prvaka prepustili Beljaku. Člansko moštvo je ta izreden uspeh doseglo izključno z lastnimi igralci. Vsi, ki so sodelovali pri tem uspehu, so bili vzgojeni oz. šolani v domačih košarkarskih vodah (razen Koširja).

Po večletnem delu z mlajšimi kategorijami so se tako uresničile sanje in sezono 2001/2002 bomo z veseljem zapisali kot mejnik v zamejski košarki. V klubu so se odločili, da pretekla sezona ne bo samo del zgodovine in da bodo nadaljevali s trdim delom tudi v bodoče. Za-

stavili so si nove želje in cilje: osvojiti vrh koroške lige. V isti sapi pa se zavedajo, da bodo kot presenečenje pretekle sezone in podprvak za vsakega nasprotnika več kot samo naveden nasprotnik. Potrebno bo upravičiti sloves in potrditi že doseženo. Miselnost ostaja: priložnost dajmo mladim in domačim igralcem.

Tudi trener Bojan Grzetič, s katerim smo dobro sodelovali, ostaja in ima nalogo, da v člansko moštvo vključi dva do tri igralce iz mladinskega moštva oz. naraščaja. Še naprej bomo torej gojili slovensko košarko, o kateri se bo gotovo še veliko slišalo. S spoštovanjem gledamo na vsakega nasprotnika, a se nikogar ne bojimo. Zavedamo se svojih kvalit in možnosti.

Posebna obveznost pa pripada tudi v odnosu do sponzorjev, kajti le s pomočjo le-teh si lahko

obetamo tudi boljše rezultate. Upamo, da bomo tudi v prihodnosti dostojno zastopali njihova imena in da bodo v nas videli gospodarski interes. S tem je povezana tudi želja po povečanju proračuna. Če bomo znali združiti športni in gospodarski uspeh, lahko pridemo daleč. Vsekakor bodo najnevarnejši nasprotniki košarkarji Beljaka in Radentheina. V boj za sam vrh se bodo vmešali še celovski Pirati.

Na novo sezono se bo tako potrebno temeljito pripraviti. Priprave se bodo začele 1. septembra v Piranu, kjer bomo dvakrat na dan trenirali. Sezona 2002/2003 bo dolga in naporna. V ligi bo šest moštev, ki bodo po dvokrožnem sistemu (Hin-Rückrunde) odigrala deset tekem. Najboljša štiri moštva se bodo uvrstila v play-off.

V upanju, da se boste laže poistovetili z našo člansko ekipo in se udeležili tudi kakšne tekme, vam bomo v naslednjih tednih v našem časopisu predstavili vse igralce košarkarskega kluba KOŠ.

Štefan Hribar

KLUB PRIJATELJEV LOVA

Pomembni stiki v luči razširitve EU

Klub prijateljev lova, strešna organizacija slovenskih lovcev na Koroškem, je v teku svojega delovanja navezal številne in raznovrstne stike z lovskimi družinami v Sloveniji, in

jih seveda pridno goji. Pred nedavnim je podpredsednik, dipl. inž. Marjan David (na sliki v sredini), vodil klubske delegacije, ki se je udeležila lovskega piknika v Tmovskem

gozdu na Notranjskem. Ob tej priliki sta obe strani preraševali strokovna lovska vprašanja ter možnosti okrepljenega sodelovanja, kar v luči sprejema nove lovske zakonodaje in skorajšnjega pristopa Slovenije k EU postaja vse pomembnejša naloga in izziv za prihodnost.

IDRIJA 2002

21. čipkarski festival

Člani upravnega sveta čipkarskega festivala v Idriji se skrbno pripravljajo na organizacijo in izvedbo letošnjega tradicionalnega 21. čipkarskega festivala (od 22. do 29. avgusta), ki bi dosegel vrhunec v nedeljo, 25. avgusta. Tedaj bo na Trgu sv. Ahacija v Idriji državno tekmovanje otrok in odraslih v klekljanju čipkarskega izdelka za priznanje Ivanke Ferjančič.

Čipkarski festival v Idriji sodi med najpomembnejše slovenske etnološke, kulturne in turistične prireditve. Idrija je zibelka slovenskega čipkarstva. Prvi znani pisni vir o klekljanju je prav iz Idrije, iz daljnega leta 1696. Idrijska čipka, za živim srebrom drugi najpomembnejši idrijski simbol, po

Ženevi, Strassbourgu in drugod. Idrijski župan Cvetko Koder je z delegacijami obiskal in spletel prijateljske zveze s češkim mestom Vomberk in mestom Tonder na jugu Danske. Obe mesti imata prav tako bogato čipkarsko zgodovino.

V prostorih čipkarske šole v Idriji je že od srede julija letos odprta razstava čipk učitelj čipkarske šole Gorica (Italija) in učenk čipkarske šole Idrija. Obe šoli povezuje projekt PHARE – CBC »Dežela čipke«, katerega namen je izboljšati kvaliteto sodobnih elektronskih omrežij. Za obiskovalce Idrije – mesta z bogato preteklostjo – je zanimiv tudi ogled stalnih muzejskih zbirk v gradu Gewerkenegg, Antonijevega rova, jaška Frančiške in stare rudarske hiše, znamenite vodne črpalke Kamšt v Idriji, Divjega jezera – muzeja v naravi in Klavž – »slovenskih piramid«

Idrijske čipkarice okoli leta 1920

lepoti pa prvi, je prišel v te kraje že pred stoletji. Ves ta čas je klekljanje nudilo idrijskim ženam in dekletom svojevrstno obliko družbenega življenja, mnogim od njih tudi dodaten vir zaslužka. Potreba po boljšem zaslužku in zato želja po večji kvaliteti je zahtevala tudi posebno izobraževanje. Zato ni čudno, da je ravno po priporočilu trgovcev avstro-ogrske trgovinske ministrstvo v letu 1876 v Idriji ustanovilo državno čipkarsko šolo.

Idrijska čipka se je v zadnjem obdobju zelo uveljavila, k temu pa so mnogo pripomogle odmevne mednarodne razstave čipk v Benetkah, Gorici,

na Idriji in Belci v krajinskem parku zgornja Idrija in rekreativni center »Lajšt«.

V času čipkarskega festivala bo poskrbljeno tudi za večerne in kulturne prireditve z znanimi ansambli, prav tako pa bodo obiskovalcem idrijski gostinci pri Kosu, Barbari in Škafarju pripravili znane idrijske kulinarčne specialitete, kot so idrijski žlikrofi z bakalco, želševla, smokavc, geruš in druge dobrote.

Vsi ljudje dobre volje, ki želijo spoznati festivalski utrip, so zato prisrčno vabljeni na letošnji že 21. čipkarski festival v Idrijo!

Silvo Kovač

Jakiju Potočniku so vse najboljše za okroglo obletnico – njegovih 80 let, čestitali tudi prijatelji iz Zveze koroških partizanov. Na sliki z leve: Tonči Schlapper, Lipej Kolenik, slavljenec in predsednik ZKP Peter Kuchar.

ODBOJKA

Obeta se zanimiva in napeta sezona

Na travniku so se vrstile napete tekme

Jasmin in Kiki pri sojenju

Foto: Štukelj

Jubilejni 20. odbojarski turnir na prostem bi skoraj padel v vodo. Sveti Peter je imel z organizatorji v soboto še usmiljenje, v nedeljo dopoldne pa je lilo kot iz škafe.

Kot v preteklih letih so se tudi letos turnirja udeležile ekipe iz Slovenije, Italije, Nemčije in Avstrije. Za lepe nagrade se je borilo skupno 36 mešanih moštev, dobršen del tekmovanja pa so izvedli že v soboto ob idealnem vremenu. Iz okolice Pliberka je sodelovalo pet ekip, ki pa se žal niso kvalificirale za finalne nastope.

Večina gostov je kampirala na travniku ob potoku, nakateri pa so prespali v zasebnih sobah Klopinske regije.

Turnir je bil odlično pripravljen in je potekal brezhibno, organizatorji pa so tudi poskrbeli za bogat spremljevalni program.

Priloge so že v teku

Še dober mesec loči odbojkarje in odbojkarice do pričetka nove tekmovalne sezone. S treningom je članska ekipa začela ta teden, tekmovalni spored pa bo spet natrpan in napet. Dobljeni bodo kot lani spet sodelovali v

pokalnem tekmovanju, prvi krog pa bo na domačih tleh v Pliberku (povratna tekma bo 9. novembra). Ekipo so okrepili trije novi igralci: legionar iz Slovaške Peter Jonak (25), Slovenec Miha Kosel (22) in Roman Wernegger (23). Klub pa sta zapustila Peter Goga in Wolfgang Schmerlaib. Cilj kluba je, da postane najboljša ekipa na Koroškem ter uvrstitev v 1. zvezni ligi med prvimi šestimi. Prva pvenstvena tekma bo 5. oktobra proti Ennsu na tujem.

M. Š.

NOGOMET – KOROŠKI REAZREDI

Koroška liga – prva zmaga za ATUS

Zlatko Kotnik od Šmihela (bela majica) je kratkoma preskočil nasprotnikovega igralca

Foto: Štukelj

Novi klub Marjana Smida NATUS Borovlje je na domačih tleh slavil prvo zmago proti St. Michaelu iz Labotske doline. Domačini so diktirali tekmo in se niso pustili ugnati po protigolu gostov. Zmaga v višini z 2:1 (1:1) bi bila lahko še višja. Trg je visoko premagal ekipo iz Fellacha s 4:0 in vodi s štirimi točkami na lestvici. ATUS je na sedmem mestu (3).

PODLIGA VZHOD

Šmihel osvojil prvo točko

Zaradi slabega vremena in težkega terena na igriščih je bilo kar nekaj srečanij manj. Bilčovs je tekmo odpovedal, Šmihelčani pa so na domačih tleh po sreči

dosegli srečen remi 2:2 proti ekipi iz Žrelca. Domači goalgetter Walter Motschilnik je v zadnji minuti še izenačil in zagotovil prvo točko v novem razredu. Vodi Liebenfels (6), Bilčovs je sedmi (3), sledi DSG Borovlje in Šmihel s po eno točko.

1. RAZRED D.

Tudi v tem razredu je bilo odpovedanih nekaj tekem. Globasnica je na tujem podlegla proti Bad St. Leonhardu z 2:5, Eitweg pa je visoko premagal Metlovo s 6:1. Na tujem pa je presenetila Rikarja vas, ki je tesno ugnala Labot z 2:1. Vodi St. Leonhard (4), pred Rikarjo vasjo (4), Železna Kapla je tretja (3), Globasnica je na šestem mestu (3).

2. RAZRED D

Dobrla vas je na domačih tleh suvereno premagala Pliberk s 4:0, Frantschach je slavil visoko zmago proti Šmarjeti 5:0, Maria Rojach je premagala Grabštanj s 3:1. Ostale tekme so preložili na drug termin. Vodi Frantschach s 6 točkami, druga je Dobrla vas (6), Selani so na desetem mestu (0).

M. Š.

KOLESARJENJE

»Paco« po hudem padcu spet uspešen

Loški kolesar Peter Wrolich je po hudem padcu s kolesom – v nepreglednem ovinku je pri treningu zadel v psa – spet ozdravel. Na mestni dirki pretekli teden skozi Linz je po napetem boju nekaj sekund za zmagovalcem Janom Svorodom iz Češke osvojil odlično peto mesto. Drugi je bil njegov koroški kolega Hannes Hempel.

M. Š.

NOGOMET – SAK

Hrepenenje po točkah je veliko

SAK je po dveh kolih še svedno brez točke. Tudi v preteklem krogu so varovanci trenerja Lojza Jagodiča na tujem tesno podlegli proti Gratkornu z 0:1. SAK je sicer dobro igral in imel nekaj odličnih priložnosti, toda napadci jih niso znali izkoristiti. Danes pa gostijo ob 18. uri na igrišču pri slovenski gimnaziji šestouvrščeno ekipo St. Flo-

rian, proti kateri vsi pristaši SAK upajo na poln uspeh in tri pomembne točke, da se moštvo pomakne z repa lestvice navzgor. S stootstotno pripravljenostjo, borbenostjo za vsak centimeter, vključevanjem mlajših igralcev v igro in ob glasni podpori navijačev bi si moral SAK zagotoviti prvo zmago v tej mladi sezoni.

Trener Lojze Jagodič: »Razen Simona Sadjaka so vsi igralci zdravi. Moštvo St. Florian je zelo močno. Taktično bomo igrali na protinapade, ker je moštvo nekoliko zbegano in obremenjeno. Igralci so v preteklih tekmah napravili veliko osebnih napak. Upam, da bomo kljub temu uspeli, da bo ekipa spet dobila samozavest za nadaljnje tekme.« M. Š.

Zaskrbljeni trener Lojze Jagodič

Foto: Štukelj

BLED

23. Šahovski festival

V najmočnejši tekmovalni skupini (med 52 šahisti z rejtingom več kot 2.200 točk je bilo kar 20 velemojstrov) je zmagal madžarski velemojster Zoltan Gyimesi, ki je v 9. kolih zbral 7 točk in za pol točke prehitel drugouvrščenega velemojstra Duška Pavasoviča (SLO) 6,5 točk. Tudi ostali slovenski olimpijski reprezentanti: Beljovski, Sermek, Mihalčičin, Mohr

in Grosar so osvojili več kot 50 odstotkov možnih točk, vendar niso dosegli pričakovanih rezultatov, saj so letos že osvojili srednjeevropski pokal. Rezultati slovenskih šahistov pa kljub temu obetajo dobro uvrstitev na letošnji šahovski olimpijadi, ki bo od 27. oktobra do 13. novembra na Bledu.

Na turnirju veteranov šahistov (nad 60 let) so sodelovali tudi trije šahisti iz Bekštanja: Albert Legat je bil s petimi točkami na 7. mestu, Pepi Gallob s 4,5 točke na 13. mestu, Alojz Gallob pa je bil z 2,5 točke na 19. mestu. Silvo Kovač

ŠAHOVSKI OREH št. 211

Silvo Kovač

Cvetkovič – Molerovič (YU 1951)

Črna dama je že skoraj »počistila« belo damino krilo in pri tem pustila svojega kralja brez rokade. Beli, ki je na potezi, še tipa po neraziskanih poteh, ki vodijo k napadu na črnega kralja. Kako poteka

kombinacija, ki takoj odloči partijo v korist belega, je naloga reševalcev!

Rešitev štev. 210

Uspešen protinapad črnega se pričinja z zamenjavo vezanega skakača na diagonali a6 – f1 s potezo 1...Lc4:+ 2.bc4. Po odigrani potezi belega je Beljovski pripravil zaključni – matni napad na belega kralja, ki se začne z žrtvijo dame 2...De1:+! Po izsiljenem 3.Ke1: sledi 3...Te8+ ko so že vidni obrisi matne slike na prvi vrsti. Belemu ne pomaga 4.Le4 Tee4: in črni je v materialni prednosti, zato se je beli vdal!

